

СИЛАБУС КУРСУ

«Історія зарубіжного та українського театру»

Освітній ступінь: бакалавр

Галузь знань: 02 Культура і мистецтво

Спеціальність: 026 Сценічне мистецтво

Освітньо-професійна програма: Режисура

Кількість кредитів: 12,0

Рік підготовки, семестр: II, III курс, III-VI семестри

Компонент освітньої програми: обов'язкова

Дні занять: згідно розкладу

Мова викладання: державна

Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по-батькові	Липківська Ганна Костянтинівна
Контакти	Тел: +380 (67)996-4240, e-mail: g.lypkivska@kmaesm.edu.ua
Робоче місце: Факультет	Факультет сценічного мистецтва
Кафедра	Кафедра режисури та акторського мистецтва
Посада	Професор

Презентація викладача

Липківська Ганна Костянтинівна – театрознавець, театральний критик, педагог, кандидат мистецтвознавства, доцент.

Викладала у вищих навчальних закладах Києва та Львова.

Є авторкою понад 500 статей з актуальних мистецьких і суспільних проблем у фахових і загальних виданнях України, Польщі, Чехії, Білорусі та ін., дописів у колективних наукових працях «Нариси з історії театрального мистецтва України ХХ століття» й «Український театр ХХ століття: Антологія вистав», монографії «Світ у дзеркалі драми»; співавторкою книги «Прості речі: вісім розмов з Адою Роговцевою».

Регулярно виступає на наукових конференціях, семінарах, круглих столах, дискусіях, на радіо та телебаченні.

Як член журі, голова журі та експерт брала участь у багатьох всеукраїнських і міжнародних театральних фестивалях. Голова Експертної ради I, II та III Всеукраїнського театального фестивалю-премії «ГРА-GRA» (2018-2020 рр.).

Член Галузевої експертної ради 02 – Культура і мистецтво Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти (з 2019 р.).

Лауреат Премії Національної спілки театральних діячів України в галузі театрознавства та театальної критики.

Презентація курсу

Історія театру на теренах Європи, до якої належить і Україна, налічує близько 2500 років. У 2034 р. ми відзначатимемо саме цю круглу дату – адже 534 р. до н.е. датована перша відома нам театральна постановка, яка відбулася у Стародавній Греції.

Відтоді театр пройшов складний шлях, сповнений злетів і падінь, досягнень і втрат. Багато митців, стилів, історичних епох і художніх систем змінили одне одне, аби сформувати той театр, який ми бачимо сьогодні, і який розвивається у єдності столітніх традицій та сучасних актуальних трендів.

Вивчення курсу розкриває в історичній ретроспективі зародження та розвиток театального мистецтва у світовій і, зокрема, європейській культурі за класичною схемою: від Стародавніх часів через епоху Середньовіччя та Відродження, через Новий час з його раціоналізацією свідомості до Новітнього часу з домінуванням модерністського і постмодерністського типу мислення.

Ексклюзивність курсу полягає у його авторському характері: лише у КМАЕЦМ історію українського театру інтегровано у загальноєвропейський історичний мистецький контекст, відтак «Історія зарубіжного та українського театру» являє собою цілісну навчальну дисципліну.

Опис курсу

Мета навчальної дисципліни: розкрити і простежити в історичній ретроспективі зародження та розвиток театрального мистецтва у світовій (європейській) та вітчизняній культурі; сформувати у студентів інтерес до одної з територій власної професійної діяльності; сприяти майбутнім митцям у створенні історико-теоретичної бази свого фаху та розширення її за рахунок використання досягнень світового театру як одного з найбільш потужних дослідників суспільного життя та індивідуальної психології.

Завдання навчальної дисципліни: подати в історичній динаміці та системних взаємозв'язках картину розвитку європейської та вітчизняної драматургії, акторського, режисерського мистецтва; досвід підготовки, організації та проведення театральних видовищ та їхні змістовно-формотворчі складники в різних країнах світу протягом усіх історичних епох; сформувати у студентів власні ідейно-мистецькі погляди на театр та театралізовані видовища у сучасних умовах; сприяти виробленню художнього смаку.

Предмет навчальної дисципліни: театральний процес в Європі, США та Україні в історичній динаміці та взаємозв'язках від античності до сьогодення.

У результаті вивчення курсу студент має **оволодіти** знаннями про генезу театрального процесу; творчість знакових драматургів та майстрів сцени в різних країнах світу; сучасні тенденції розвитку театрально-видовищної діяльності в контексті глобалізації.

Мета навчання

У процесі вивчення дисципліни «Історія зарубіжного та українського театру» у майбутніх фахівців формуються такі **компетентності**:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати як самостійно, так і у складі творчого колективу складні професійні завдання у галузі сценічного мистецтва (циркові, сценічно-естрадні, театральні жанри) із залученням творчих, матеріально-технічних, фінансово-економічних та інших ресурсів, застосуванням теорій, методів театрознавства, театральної педагогіки.

Загальні компетентності (ЗК)

- 1.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- 3.Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- 7.Здатність бути критичним і самокритичним.
- 8.Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- 9.Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- 13.Навички міжособистісної взаємодії.
- 14.Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Фахові компетентності спеціальності (ФК)

- 6.Здатність до творчого сприйняття світу та вміння відтворювати його в художніх сценічних образах.
8. Здатність до розуміння та оцінювання актуальних культурно-мистецьких процесів (за жанрами).
10. Здатність до вибору відповідних творчому задуму засобів мистецького (сценічного) висловлювання.
11. Здатність співвідносити особисте розуміння художньої ідеї та твору із зовнішнім контекстом.
12. Здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових складних ідей в творчо-виробничій сценічній діяльності.
13. Здатність до ініціювання інноваційних сценічних проєктів, фестивальної та конкурсній діяльності, пропагуванні кращих зразків національної та світової сценічної спадщини.
17. Вміння працювати із мистецтвознавчою літературою, аналізувати твори літератури і мистецтва, користуючись професійною термінологією.

Форми та методи навчання

Формами навчання з дисципліни «Історія зарубіжного та українського театру» є:

- на денній формі навчання: лекційні (112 годин) та практичні (68 годин) заняття, а також самостійна робота студента (180 годин);
- на заочній формі навчання: лекційні (24 години) та практичні (12 годин) заняття, а також самостійна робота студента (324 години).

Інноваційними методиками у викладанні курсу є:

1. інтеграція історії вітчизняного театру у загальноєвропейський процес: вони вивчаються паралельно, а не послідовно, відтак у студента формується уявлення про неподільність мистецького поступу, ідейно-тематичний та жанрово-стильовий зв'язок між українським та світовим театральним мистецтвом (у такому вигляді курс історії театру викладається в Україні лише у КМАЕЦМ);

2. «горизонтально-вертикальний підхід», який включає в себе «вертикальні» виходи від історичних феноменів різних епох у подальшу, а надто сучасну сценічну практику.

Методи навчання з дисципліни «Історія зарубіжного та українського театру»:

1. словесні (розповідь, пояснення, евристична бесіда, дискусія, описова розповідь);
2. наочні (ілюстрація, демонстрація);
3. практичні (практичні роботи, написання письмових робіт, конспектування джерел);
4. дослідницький;
5. репродуктивний;
6. частково-пошуковий (евристичний);
7. аналітичний;
8. робота з джерелами, у т.ч. цифровими;
9. самостійна робота.

Також застосовуються індивідуальний підхід до кожного студента та робота у малих групах.

Організація навчання

Обсяг аудиторних годин (денне навчання)	Тема
76 годин	<i>Модуль 1. «Історія європейського театру від античності до межі XIX-XX ст.».</i> Змістовий модуль 1. «Історія європейського театру від античності до Нового часу»
1	Вступ до курсу. Огляд літератури.
5	Тема 1.1 Походження театру. Театр як вид мистецтва.
12	Тема 1.2. Театр Стародавньої Греції.
6	Тема 1.3. Театр та видовишна культура Стародавнього Риму.
6	Тема 1.4. Театр доби Середньовіччя. Старовинний обрядовий театр.
24	Тема 1.5. Театр доби Відродження.
6	Тема 1.6. Давній український театр – вертеп, шкільна драма, усна народна драма.
6	Тема 1.7. Театр французького класицизму.
10	Тема 1.8. Театр доби Просвітництва.
58 годин	Змістовий модуль 2. «Історія українського та зарубіжного театру Нового часу (1789 – 1914 рр.)».
8	Тема 2.1. Театр доби романтизму.
10	Тема 2.2. Становлення української національної драматургії і театру.
14	Тема 2.3 Утвердження реалізму в європейському сценічному мистецтві.
12	Тема 2.4. «Театр корифеїв».
14	Тема 2.5. Європейський театр на межі XIX – XX ст.: «нова драма», зародження режисерського театру, революція сценічного простору.
46 годин	Модуль 2 / <u>Змістовий модуль 3</u> . «Історія українського та зарубіжного театру Новітнього часу».

16	Тема 3.1. Європейський театр ХХ століття: основні стилі, напрямки, персоналії.
6	Тема 3.2. Театральне мистецтво США.
6	Тема 3.3. Український театр радянського періоду
10	Тема 3.4. Театр Незалежної України.
8	Тема 3.5. Світовий театр на сучасному етапі.
180 годин	
Оцінювання	
Бали	Результат навчання, що оцінюється
20	Відвідування занять
10	Активність/виступи під час практичних занять
30	Самостійна робота: опрацювання студентами теоретичного та відеоматеріалу, виконання завдань
40	Диференційований залік: виконання тестових завдань.
100	Разом за IV семестр
20	Відвідування занять
10	Активність/виступи під час практичних занять
30	Самостійна робота: опрацювання студентами теоретичного та відеоматеріалу, виконання завдань.
40	Виконання письмової роботи за темою «Режисерській сценарій/експлікація постановки класичної п'єси із застосуванням елементів естради/цирку», захист її під час заліку.
100	Разом за V семестр
20	Відвідування занять
10	Активність/виступи під час практичних занять
20	Самостійна робота: опрацювання студентами теоретичного та відеоматеріалу, виконання завдань.
50	Екзамен: виконання тестових завдань
100	Разом за VI семестр
Політика курсу	
<p>Відвідування є важливим компонентом курсу з огляду на складність дисципліни, яка вивчається на I курсі, коли студент ще не вповні володіє всім обсягом потрібної його контекстної інформації. За умови дистанційного навчання важлива присутність студента під час онлайн-зустрічей у Google-Meet та регулярне виконання завдань у Google-classroom.</p> <p>Переоцінка завдань можлива протягом тижня після отримання оцінки на основі заяви на ім'я завідувача кафедри у письмовій формі. Після отримання заяви, завідувач кафедри протягом тижня створить комісію з переоцінки, яка після проведення аналізу роботи студента повідомить його про своє рішення.</p> <p>Академічна доброчесність та плагіат. Студенти мають діяти у професійних та навчальних ситуаціях із позицій академічної доброчесності та професійної етики, а саме:</p> <ol style="list-style-type: none"> самостійно виконувати навчальні завдання; посилатися на джерела інформації у разі запозичення ідей, тверджень, відомостей; усвідомлювати значущість норм академічної доброчесності; оцінювати приклади людської поведінки відповідно до норм академічної доброчесності; давати моральну оцінку власним вчинкам, співвідносити їх з моральними та професійними нормами. <p>У разі проявів академічної недоброчесності з боку студентів відповідним Положенням, яке діє у КМАЕЦМ, передбачене:</p> <ol style="list-style-type: none"> повторне проходження оцінювання (іспиту, заліку та ін.); повторне проходження навчального курсу; попередження; позбавлення академічної стипендії; 	

5. позбавлення наданих закладом освіти пільг з оплати за навчання;

6. відрахування з Академії.

Мобільні пристрої на заняттях використовуються тільки з дозволу викладача. Використання мобільних пристроїв з позанавчальною метою карається попередженням, а у разі повторного використання - видаленням студента з навчальної аудиторії.

Поведінка в аудиторії. Під час аудиторних занять студентам дозволяється за потреби виходити з аудиторії, брати з собою та використовувати безалкогольні напої.